

IZJAVA SVJEDOKA

Zovem se Flemming Brun Jakobsen. Ja sam viši inspektor u policiji u Hobrou u Danskoj. Moja je adresa [REDAKCIJA]. Moj je telefon [REDAKCIJA] kod kuće i [REDAKCIJA] na poslu. Imam 18 godina iskustva rada u policiji. Od 28. srpnja 1993. do 29. siječnja 1994. bio sam dodijeljen civilnoj policiji UN-a kao zamjenik komandira u postaji CIVPOL-a u Vrlici, u tzv. ružičastoj zoni u Sektoru jug u Hrvatskoj. Od lipnja do prosinca 1995. bio sam raspoređen kao promatrač u ICFY-a u Srbiji-Crnoj Gori, a od travnja do listopada 1996., bio sam dodijeljen IPTF-u kao zamjenik komandira CIVPOL-a u postaji CIVPOL-a u Banja Luci u bivšoj Jugoslaviji.

U rujnu 1993. bio sam stacioniran u postaji civilne policije u Vrlici kao zamjenik komandira postaje. Ujutro onog istog dana kad je UNPROFOR trebao ući u Medački džep nakon povlačenje hrvatske vojske, šef Sektora jug, Monroe, zadužio me da organiziram prihvati i smještaj mogućih izbjeglica iz Džepa. Očekivalo se da bi 200 srpskih izbjeglica moglo izaći iz svojih skrovišta u Džepu nakon što se Hrvati povuku. Željeli smo uzeti izjave od tih izbjeglica. Ja sam izvršio određene pripreme, ali se nikakve izbjeglice nisu pojavile. Tog sam dana obišao kontrolnu točku u Medaku. Tamo sam čuo eksplozije iz Medačkog džepa. To nije bilo granatiranje, jer sam ja taj zvuk poznao otprije. Zvuk je bio snažniji nego zvuk ručnih bombi. Ja sam školovan i kao vojni časnik pa mi je poznat taj zvuk. Zbog oblika doline, teško je bilo s mjesta na kojem sam se nalazio točno odrediti s kojeg mjesta u Džepu su se čule te eksplozije. Ne sjećam se koliko sam eksplozija čuo. Zbog zadatka na koji sam bio raspoređen, tog sam dana otišao u Medački džep nekoliko puta.

Idućeg su me dana rasporedili u ekipe za češljanje terena civilne policije koje su trebale ući u Medački džep. Oko podneva, Don Smawley i ja otišli smo na to područje vlastitim vozilom civilne policije da bi zamijenili tim koji je počeo s radom dan prije. Nakon što smo ušli u Džep, putem smo se proveli kroz nekoliko potpuno uništenih zaselaka i sela. Te su kuće djelovale kao da su bile dignute u zrak i zapaljane na isti način kao i zgrade u zaseoku koje smo kasnije pretražili. Na nekim se mjestima dim još dizao iz zgarišta. Na čitavom području Džepa koje sam obišao, nikad nisam vidio nijednu kuću ili zgradu koja nije bila uništena. Jedino što sam vidio bile su potpuno uništene zgrade i ugnule životinje.

Približili smo se zaseoku čije su područje kanadski vojnici najprije očistili. Nakon toga smo Don Smawley iz civilne policije i ja tamo pretražili svaku kuću, zgradu i bunar. Danas se ne mogu sjetiti imena, ali ona su u našim izvješćima. Nacrtao sam mjesta koja smo obišli, dok je Don Smawley napisao izvješća.

Sve zgrade koje sam ja tamo vidio bile su sasvim uništene. Nismo vidjeli nijednu neoštećenu zgradu. Nekoliko je zgrada očito bilo raznijeto eksplozijama iznutra. To je bilo jasno po načinu na koji su se te kuće urušile: zidovi izbijeni prema van, a krov propao. Mnoge su zgrade bile spaljene, na primjer sve drvene gospodarske zgrade i štale. U nekim smo gospodarskim zgradama našli uginule životinje npr. krave, konje, svinje i kokoši. Našli smo i nešto uginulih ovaca koje su ležale na zemlji. Nisam vidio živog stvora, osim nekoliko kokoši.

Nijedna od tih zgrada više se nije mogla koristiti. Razaranje je bilo potpuno.

Neke od zgrada imale su rupe od metaka od rafalne paljbe iz ručnog oružja, a također i iznutra. Na nekim je kućama bilo grafita za koje mi je rečeno da znače "Vratit ćemo se". Naša je prevoditeljica tvrdila da su ti napisi bili na tipičnom hrvatskom jeziku. Na jednom je mjestu također bilo napisano nekakvo "U".

U tom zaseoku nije bilo tragova vojnih položaja ili ostataka vojnih djelovanja. Nisam vidio tragova granatiranja.

Područje je izgledalo kao tipično poljoprivredno područje s malim imanjima, i nisam vidio znakova da bi neka od tih imanja služila u vojne namjene.

U jednoj od spaljenih kuća našli smo na neeskplodiranu protutenkovsku minu. To je bilo na imanju s nekoliko zgrada, i koliko se sjećam tu smo minu našli u jednoj od gospodarskih zgrada. Zidovi zgrade bili su od cementa/cigle i još su stajali, ali je krov izgorio i srušio se. No svejedno smo jasno vidjeli minu jer ništa nije palo baš na nju. Bila je to duga zgrada, dužine približno 20 metara i širine 4-5 metara. Mina je ležala na desnoj trećini poda, ali inače na sredini zgrade. Siguran sam da su tu minu fotografirali fotografi kanadskog bataljuna koji su pratili ekipu za češljanje terena.

Sva oštećenja koja sam vidio izgledala su svježje.

Nismo baš provjeravali je li iz ruševina kuća odnijet namještaj i drugi predmeti. Tražili smo preživjele ili leševe. Kad smo kasnije razgovarali s preživjelima s tog područja u udbinskoj bolnici, neki su nam od njih rekli da su iz svojih skrovišta vidjeli kako Hrvati pljačkaju njihove domove s kamionima. Rekli su da je jednom prilikom neka žena pokazivala muškarcima koje posude ili perilicu za rublje, i slično, da uzmu.

Tog sam dana nekoliko puta iz daljine čuo pucnjavu iz lakog oružja.

Dan poslije, ili jednog dana odmah poslije toga, vidio sam neke hrvatske vojnike koji su se predali kanadskom bataljunu. Osim njih, u Džepu nisam vidio nikakvog vojnog osoblja osim pripadnika snaga UN-a.

Nekoliko dana poslije, poslali su me u udbinsku bolnicu s još jednim pripadnikom CIVPOL-a i prevoditeljicom da uzmem izjavu od preživjelih iz Medačkog džepa.

Pokušali smo dobiti popise ljudi koji su živjeli u zaseocima i selima u Džepu. Pitali smo lokalne srpske organe vlasti, miliciju u Gračacu, ali nam oni nisu mogli dati nikakav popis. Također smo zamolili srpski Crveni krst u Gračacu, ali s jednakim rezultatom.

Potvrđujem izvornost i ovjeravam sljedeće dokumente kojima sam ja autor, a koji su nastali za moga služenja u bivšoj Jugoslaviji. Potpisao sam se na svaku stranicu tih dokumenata. Potvrđujem da su činjenice iznesene u njima točne i da se te dokumente može čitati kao dio moje izjave:

- 1) Crtež "Potkonjaci" (Ozačen sa A)
- 2) Crtež "Krajinovići" (2 strane) (Označen sa B)

Potvrđujem izvornost i ovjeravam sljedeću izjavu svjedoka koju sam zapisao ja kao istražitelj dok sam bio na misiji u bivšoj Jugoslaviji. Potpisao sam se na svaku stranicu tog dokumenta:

- 1) Izjava od 24. rujna 1993. Jovančević Obrada (Označena s C)